

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ 04/06/2025**

κείμενο: 24 *Accipe nunc quid postea Nasīca fecerit. Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasīca se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?» Visne scīre quid Nasīca responderit? «Homo es impudens. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?»*

A1. Μετάφραση: Μάθε τώρα (άκου) τί έκανε ύστερα ο Νασίκα. Λίγες μέρες αργότερα, όταν ο Έννιος είχε έρθει στον Νασίκα και τον ζητούσε από την πόρτα, φώναξε ο Νασικός ότι δεν είναι στο σπίτι, αν και ήταν στο σπίτι.

Τότε ο Έννιος αγανακτισμένος επειδή ο Νασίκα έλεγε ψέματα τόσο φανερά είπε:

«Τι; Δεν αναγνωρίζω τη φωνή σου;»

Θέλεις να μάθεις τί απάντησε ο Νασίκα;

«Είσαι αναίσχυντος άνθρωπος. Εγώ, όταν σε ζητούσα, πίστεψα τη δούλη σου ότι δεν είσαι στο σπίτι· εσύ δεν με πιστεύεις τον ίδιο;»

κείμενο: 39 *Sapientem nec paupertas nec dolor prohibet, nec eae res, quae imperītos avertunt et praecipites agunt. Tu illum premi putas malis? Utitur! Non ex ebore tantum Phidias sciēbat facere simulacra; ex aere quoque faciēbat. Si marmor illi obtulisses, si viliōrem materiam, fecisset tale, quale ex illā fieri optimum posset. Eōdem modo sapiens virtūtem, si licēbit, in divitiis explicābit, si minus, in paupertāte.*

Μετάφραση: Τον σοφό άνθρωπο ούτε η φτώχεια ούτε ο πόνος τον εμποδίζουν, ούτε εκείνα τα πράγματα που παρασύρουν και σπρώχνουν τους άπειρους στην καταστροφή. Εσύ νομίζεις ότι τον καταπιέζουν οι δυσκολίες; Τις χρησιμοποιεί!

Ο Φειδίας δεν ήξερε να φτιάχνει αγάλματα μόνο από ελεφαντόδοντο· έφτιαχνε και από χαλκό. Αν του είχες προσφέρει μάρμαρο, ή και πιο φτηνή ύλη, θα είχε φτιάξει κάτι τέτοιο, όσο καλύτερο μπορούσε να γίνει από εκείνη.

Με τον ίδιο τρόπο και ο σοφός θα αναπτύξει την αρετή, αν του επιτραπεί, μέσα στα πλούτη· αν όχι, μέσα στη φτώχεια.

B1.

1. Σωστό
2. Λάθος
3. Σωστό
4. Σωστό

5. Λάθος

B2.

domi: δωμάτιο

cognosco: απόγνωση

imperitos: πείρα

agunt: αγωγή

premi: πρέσα

Γ1.

diēbus: diei

aperte: apertius / apertissime

vocem tuam: vocum tuarum

impudens: impudenti

mihi ipsi: ego ipse

ebore: ebur

simulacra: simulacrum

viliōrem: vilem / vilissimam

tale: talia

optimum: melius

Eōdem: eorumdem

Γ2α.

indignatus: indignans

mentiebatur: mentiens

Utitur: utens

Γ2β.

Accipe: acceptu

fecerit: fac

venisset: veniendo

exclamavit: exclamemus

credis: creditum

agunt: acturus es

putas: putari

sciebat: sci(v)isse

posset: possit

Δ1α.

diebus: είναι αφαιρετική οργανική του μέτρου ή της διαφοράς στο επίρρημα post

se: υποκείμενο στο non esse, έχουμε ταυτοπροσωπία και λατινισμό

ancillae: είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα credidi

malis: είναι απρόθετη αφαιρετική του ποιητικού αιτίου στο απαρέμφατο premi

ex aere: είναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της ύλης στο ρήμα faciebat

Δ1β.

Υπόθεση: Si obtulisses

Απόδοση: fecisset.

Εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο si γιατί είναι καταφατική.

Εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντέλικου και απόδοση υποτακτική υπερσυντέλικου

Εκφράζει το αντίθετο του πραγματικού στο παρελθόν

Μετατροπή στο παρόν-μέλλον: Si obferas → faciat

Δ2α.

i. Quid postea Nasica fecit?

ii. Ego domi non sum.

iii. Quid Nasica respondit?

Δ2β. Sapiens nec paupertate nec dolore prohibetur, nec eis rebus quibus imperiti avertuntur.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΕΛΕΝΗ